



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Feleknas Uca

Feleknas UCA

Batman Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) Batman Şubesi, Batman Beşiri Cezaevi Kampüsü ve Batman M Tipi Kapalı Cezaevinde incelemelerde bulunmuştur. Bu incelemeler sonucunda cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri kamuoyuyla paylaşılmıştır. Basına yansıyan bilgilere göre; Batman M tipi cezaevinde İHD tarafından tespit edilen vakalar içerisinde; yaşam hakkı ihlali olarak biri kadın olmak üzere iki tutuklunun bu yıl içerisinde koğuştaki intihar ederek hayatını kaybettiği belirtilmiş olup savcılıkça her iki olayla ilgili soruşturma başlatılmıştır. Bir tutuklu, dış tedavisi için gittiği cezaevi dış doktorunda içerinin kendisine temizletilmesi ile kötü muameleye maruz bırakılmıştır. Bir kadın tutuklu, cezaevi girişinde çıplak arama dayatmasına karşı çıktığı için darp edilmiştir. Üç kadın siyasi mahpus cezaevi idaresince bir sebep belirtilmeden Bünyan ve Tarsus cezaevlerine sürgün edilerek hem kendileri hem de aileleri mağdur edilmiştir. Cezaevine girişlerde, avukat görüşlerine geliş ve gidişlerde, kapalı ve açık görüşlere geliş ve gidişlerde yapılan aramaların insan onuruna aykırı olduğu iki tutuklu tarafından dile getirilmiştir.

Batman Beşiri Cezaevi Kampüsü içerisinde bulunun T Tipi Cezaevi ve Yüksek Güvenlikli Cezaevinde yapılan görüşmelerde ise; ayakta sayım dayatmalarının rutin hale gelmesinin yanında ortak havalandırmaya çıkarılmama, Kütçe kitap yasağı, mahpusların hazırladığı kitap özetlerinin toplanması gibi ihlaller söz konusudur. Telefon görüşmelerinde tekmiil dayatması yapılmakta ve sağlıklı bir iletişim engellenmektedir. Yine yüksek güvenlikli kapalı cezaevinde 2022 Mayıs ayında siyasi bir hükümlünün intihar ettiği söylenerek olayla ilgili soruşturma başlatılmıştır. Hükümlülerin sağlık hakkına erişimi olan revire geç çıkarılması söz konusu. Cezaevlerinde 29 Nisan 2022 tarihi itibarıyla 651'i ağır olmak üzere bin 517 hasta tutuklunun var olduğu belirtilmiştir. Faillere soruşturma açılmaması, açılan soruşturmanın kovuşturmayla dönüşmemesi, dava açılan vakalarda işkence yerine daha az cezayı gerektiren suçlardan iddianame düzenlenmesi, sanıklara hiç ceza verilmemesi ya da işkence ve bireysel suçlar kapsamında kamu görevi dışında eziyet suçu kapsamına alınarak cezalar verilmesi ve cezaların ertelenmesi gibi nedenlerle cezasızlık olgusu işkence yapılmasını mümkün kılan en temel unsurlardan birisi olarak karşımızda durmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Batman M Tipi Cezaevinde iki mahpusun ve Batman Beşiri T Tipi Cezaevinde bir siyasi mahpusun yaşamını yitirmesiyle ilgili soruşturmalar ne aşamada?
- 2- Batman M Tipi Cezaevindeki hastanın dış tedavisi için gittiği doktorlukta kötü muameleye maruz bırakılmasıyla ilgili herhangi bir soruşturma başlatılmış mıdır? Sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 3- Bir kadın tutuklunun çıplak aramaya maruz bırakılması ve darp edilmesiyle ilgili sorumlular hakkında herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
- 4- Üç kadın siyasi mahpusun cezaevi idaresince bir sebep belirtilmeden Bünyan ve Tarsus cezaevlerine gönderilmelerinin nedeni nedir?
- 5- Cezaevi ziyaretlerinde insan onuruna aykırı bir şekilde arama yapılmasını nasıl değerlendirmektesiniz?
- 6- ayakta sayım dayatmalarının rutin hale gelmesinin yanında ortak havalandırmaya çıkarılmama, Kütçe kitap yasağı, mahpusların hazırladığı kitap özetlerinin toplanması gibi ihlallerden haberdar mısınız? Bu ihlallerin giderilmesine yönelik herhangi bir girişiminiz bulunmakta mıdır?
- 7- Telefon görüşmelerinde tekmil dayatması yapılmasıyla iletişim hakkının engellenmesinden haberdar mısınız?
- 8- Herhangi bir yaptırım uygulanmaması ya da daha az ceza gerektiren iddianamelerle faillerin korunması cezaevlerindeki hak ihlallerinin giderilmesi önünde engel oluşturmaktadır. Bu hukuksuz uygulamaları sonlandırmaya yönelik bir girişiminiz olacak mıdır? İşkence ve kötü muamele faillerine gerekli cezaların verilmesine ilişkin bir çalışmanız olacak mıdır?
- 9- Ağır hasta mahpusların serbest bırakılarak infazlarının ertelenmesi, tutuklu olanların derhal serbest bırakılması hususunda bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
- 10- 2022 yılının şu an ki dönemine kadar kaç mahpus hapishanelerde yaşamını yitirmiştir?